

Kadernota 2022

11 juli 2022

Geachte voorzitter, aanwezigen, kijkers thuis,

Een coalitieakkoord vol vage punten en een kadernota die uit slechts 7 pagina's bestaat met vooral uitleg waarom er weinig in staat. Tegelijk staat er in de kadernota en ik citeer: "We hechten eraan te vermelden dat dit coalitieakkoord tevens als algemeen kader voor ons toekomstige beleid kan worden gezien." Een kader dat dus nog alle kanten op kan. Dat is waar de raad het voor nu mee moet doen. Wij zullen de komende tijd afwachten welke raadsvoorstellen naar de raad komen en zoals op 20 juni reeds aangegeven. De PGP zal elk raadsvoorstel constructief en kritisch op de inhoud beoordelen. Goede voorstellen krijgen onze steun en waar nodig zullen we zelf met initiatieven komen.

Hopelijk kunnen komende initiatieven van ons op meer steun rekenen dan ons voorstel over meer betaalbare woningen voor eigen jongeren en senioren. Een gemiste kans voor de kernen van Valkenburg aan de Geul. Al zien we wel onder het kopje extra formatie wonen dat deze andere andere gebruikt zal worden voor extra werkzaamheden zoals het initiatiefvoorstel PGP. Of de reactie op ons voorstel in mei om een gemeentelijk laadpalen beleid te maken. Onze nieuwe wethouder Duurzaamheid vergeleek dit grappend met het maken van een beleid voor het plaatsen van social sofa's op straat. Dat slaat natuurlijk nergens op. Terwijl op 6 juli een raadsinformatie bulletin verscheen waarin gesteld wordt dat en ik citeer "Die prognose en de groeiende vraag naar laadpunten betekent dat proactief handelen van de gemeente noodzakelijk is". Einde citaat.

Deze week herdenken we de watersnood van vorige zomer. De gevolgen zijn nog voelbaar. De gevolgen zijn nog zichtbaar. En de gevolgen zijn ook merkbaar in de voorliggende kadernota. Vandaag de dag is nog niet bekend in hoeverre alle kosten die de gemeente heeft moeten maken tijdens en na de waterramp vergoed worden. Daarom is nu ook niet in te schatten of en hoeveel geld er beschikbaar is voor nieuw beleid. De PGP begrijpt dat dit naast het leed voor alle getroffen inwoners, ondernemers en verenigingen, ook grote invloed heeft op de kadernota en straks de begroting. Toch willen wij wel onze bezorgdheid uiten over enkele onderwerpen.

1. Personeel: Het baart ons zorgen dat het moeilijk is om nieuwe mensen te vinden én dat de huidige werknemers minder lang voor onze gemeente blijven werken dan voorheen.
 - o Vraag: Heeft de organisatie zicht op waarom ambtenaren sneller vertrekken én is dat tij te keren?

2. Tekort Sociaal Domein: In de meicirculaire staat dat het voor de eerste jaren lijkt mee te vallen, maar hoe gaat het erna? Noch in het coalitieakkoord noch in de kadernota staat er iets over het tekort Sociaal Domein.
 - Vraag: Kan de wethouder ons hierover bijpraten?
3. Duurzaamheid: Wij maken ons grote zorgen over de portefeuille duurzaamheid, zowel over de visie als de uitvoering. In het huidige jaarprogramma duurzaamheid staan voldoende projecten om 2022 mee te vullen. Echter, in de kadernota wordt duurzaamheid niet vermeld.
 - Vraag: Wat gaat er in 2023 gebeuren op het vlak van duurzaamheid? Als we een suggestie mogen doen: In de kadernota is te lezen dat de brandstofkosten waarschijnlijk stijgen met circa € 15.000. En de energielasten van het gemeentehuis met circa € 60.000. Reden genoeg om meer werk te maken van het verder verduurzamen van de gemeentelijke gebouwen en wagenpark. Gaat het college dit oppakken?

Er is ons ter ore gekomen dat 2 ambtenaren duurzaamheid en 1 ambtenaar zwerfafval niet langer werkzaam zijn bij gemeente Valkenburg.

- Vraag: Waarom zijn ze vertrokken? Worden deze vervangen?

We staan voor grote uitdagingen op het gebied van de Energiestrategie, Warmtetransitie, circulaire economie en ons groene vijfsterren landschap moet schoon zijn.

- Hoe pakt het college dit op?

4. Gebiedsvisie West: College stelt dat dit dossier prioritair zal worden opgepakt. Tegelijk staat in het coalitieakkoord dat het gebouw op de huidige locatie blijft staan en gerenoveerd wordt. Dit terwijl in de visie West opgenomen is dat de functie van de Polfermolen behouden dient te worden, maar onderzocht moet worden waar deze functie het beste ingevuld kan worden; op de huidige locatie of elders.
 - Vraag: Kan het college uitleggen waarom gekozen wordt voor renovatie van bestaand gebouw en waarom de optie voor nieuwbouw elders niet onderzocht zal worden?
5. Beleid Economisch Domein: Uit de beantwoording blijkt dat de visie op VTE ofwel Vrijtijdseconomie komt voor de zomer van 2023. En dat het Evenementenbeleid pas daarna komt. Dat is dus nog wel even wachten.
 - Vraag: Hoe komt het dat dit zo lang op zich laat wachten?
6. Burgerparticipatie: Wij krijgen niet de indruk dat dit grote prioriteit heeft. Wij hadden graag gezien dat er werk gemaakt zou worden van het opstellen van burgerparticipatiebeleid.
 - Door trainees van Provincie Limburg wordt Burgerkracht geëvalueerd, ook met ons is gesproken. Vraag: Graag horen wij van de wethouder of dit onderzoek met ons gedeeld zal worden en wat hij met dit onderzoek gaat doen.
 - Vraag: Is het college bereid burgerparticipatie breed op te pakken en beleid te maken?

De financiële mogelijkheden zijn dus beperkt en onduidelijk. Er zullen keuzes gemaakt moeten worden over wat nu nodig is en wat kan wachten op betere tijden. In de Mazjerang is te lezen dat de (financiële) nasleep van de watersnoodramp, de Corona Crisis en internationale ontwikkelingen onzekerheden brengen, zodat politiek scherp gekozen moet worden. Die scherpe keuzes worden naar onze mening nu niet gemaakt.

- Vraag: Wanneer gaat dat wel gebeuren?

Daarnaast. Is voor alle plannen geld nodig?

Vandaag willen wij laten zien dat niet alle plannen extra geld of veel geld vereisen. Verandering is ook in deze situatie mogelijk. Als men daarvoor open staat. Als Progressieve Groene Partij gaan wij hier 5 voorstellen doen die vrijwel passen binnen de huidige begroting en toch iets positiefs teweeg brengen in ons mooie Valkenburg aan de Geul.

1. Iedereen doet mee: Vul de gaten en kieren op in de paden vanaf Oosterbeemd naar het Geulstrand zodat deze ook door minder mobiele inwoners gebruikt kunnen worden en zij ook kunnen genieten van onze natuur. Wij hebben een plattegrond voor de wethouder gemaakt.
2. Zuinig op natuur: Hommels en bijen hebben binnen 300 meter van hun nest voedsel nodig. Maai op zoveel mogelijk plekken gefaseerd en scheer niet overal tegelijk alle heggen kort.
3. Samen besturen: Streef naar eenvoudig Nederlands in alle gemeentelijke uitingen.
4. Fijn wonen: Maak prestatieafspraken met woningverenigingen in de toekomst met wethouders Sociaal Domein en Fysiek Domein.
5. Zorg nu voor de toekomst: Geef het goede voorbeeld. Koop als gemeente lokaal tenzij het niet anders kan.

Ook hebben we ook nog enkele lieverkoekjes. Ofwel wensen van de achterban van de PGP die wel geld kosten. Mocht nu duidelijk worden dat er wel geld te besteden is bij het behandelen van de begroting 2023, dan zouden wij graag de volgende punten hierin meenemen.

1. Armoedebestrijding: Maak uitgifte mogelijk van kleding, voedsel, menstruatiemiddelen en speelgoed of maak het eenvoudiger voor onze inwoners om regionale voorzieningen te gebruiken.
2. Iedereen doet mee: Maak lidmaatschap van verenigingen mogelijk voor alle inwoners. Bijvoorbeeld door een financiële tegemoetkoming.
3. Inrichting openbaar groen: Plant vaste inheemse planten in borders en bloembakken en plant meer bomen in versteende gebieden.
4. Samen besturen: Maak van burgerparticipatie een speerpunt. Schrijf een goed beleid.
5. Fijn wonen: De ingrediënten van ons initiatiefvoorstel wonen serieus bekijken en waar mogelijk invoeren.

Tot slot. Als PGP hebben wij nu de eerste 100 dagen als oppositiepartij erop zitten. De eerste balans is opgemaakt. Het is leerzaam en verfrissend om dingen eens van een andere kant te ervaren. Dat zou voor elke fractie van toegevoegde waarde zijn. Enkele bevindingen willen wij graag met jullie delen:

1. Het valt ons op dat je als coalitiepartij makkelijker toegang hebt tot alles. Zowel letterlijk doordat de eigen wethouder een sleutel van het gemeentehuis heeft, als figuurlijk, de informatielijnen zijn korter. De letterlijke toegang tot het gemeentehuis is snel en goed opgelost door de griffie, waarvoor dank. De komende tijd zal blijken of we gelijk en voldoende geïnformeerd worden. Een eerste gesprek op uitnodiging van wethouder Rouwette heeft al plaatsgevonden, waarvoor dank.
2. Het valt ons op dat door wethouders toezeggingen worden gedaan om voorstellen 'erdoor te krijgen' of vragen af te wimpelen. Enkele voorbeelden:
 - De beloofde informatiebijeenkomst voor inwoners Houthem voor input over het ov-overstappunt Houthem heeft nog niet plaatsgevonden.
 - De toezegging om te praten over bouwlocaties in een besloten klankbordgroep een week nadat de raad moet besluiten over het al dan niet schrappen van het Gemeentelijk Kwaliteitsmenu.
 - De toegezegde maar niet ontvangen informatie over Croix de Bourgogne die wij eerder al noemden bij de jaarverantwoording 2021.

We moeten als raad erop kunnen vertrouwen dat toezeggingen ook worden nagekomen. Wij hopen dat dit zal verbeteren en dat ons vertrouwen in het nieuwe college zal kunnen groeien.

3. Het valt ons op dat de verschillende vergadervoorzitters andere regels hanteren over wie, wanneer, waarover het woord mag voeren tijdens vergaderingen. Wij zijn van mening dat alle raadsleden het woord mogen voeren over een onderwerp ongeacht of ze de eerste termijn hebben ingebracht. Daarbij dient er altijd ruimte te zijn om een discussie te voeren met een wethouder. Wellicht kunnen we hier als raad bij het inwerkprogramma verder over praten.
4. Het valt ons op dat standpunten van de coalitiepartijen over veel onderwerpen vooraf zo afgestemd zijn, dat er geen inhoudelijke discussie mogelijk lijkt te zijn in de commissies en raadsvergaderingen. Wij hopen dat het proces van informatieverzameling en meningsvorming door de fracties de komende jaren transparanter zal verlopen. Wij staan open om overtuigd te worden met steekhoudende argumenten.

De PGP wordt door insiders ook wel de Positieve Groene Partij genoemd en natuurlijk sluiten wij ook deze eerste termijn af met een vol glas positiviteit. Voor de komende vier jaar zijn wij met 17 raadsleden verantwoordelijk voor weloverwogen keuzes in het belang van onze inwoners en ondernemers. De PGP spreekt hierbij de hoop uit dat we samen de schouders eronder zullen zetten om onze gemeente nog socialer, groener en duurzamer te maken.

Tot zover in eerste termijn.